

PANTEÓN GRÉCKYCH BOHOV

- Starí Gréci verili, že ich bohovia sídlia na vrchu Olymp.
- Pripisovali im nielen nadprirodzené (predvídanie budúcnosti, neviditeľnosť a i.), ale aj bežné ľudské vlastnosti a schopnosti (náladovosť, závišť, krutosť atď.).
- Pravidelne im prinášali obety a modlili sa k nim (najmä zo strachu).
- O starovekých gréckych bohoch a ich činoch sa dozvedáme najmä z *gréckych báji* (HOMÉR).

- **TITANI** – prví bohovia, deti Urana a Gaie. Bolo ich 12 (6 mužov a 6 žien) -> VOJNA TITANOV

- ELYSEUM – podľa starovekých Grékov raj (blažený život)
- TARTAROS – peklo, trpenie večnými mukami

HLAVNÍ BOHOVIA:

- **ZEUS** – najvyšší boh, najsilnejší, pán blesku, veľký záletník
- **HÉRA** – manželka Dia, patrónka manželstva, pôrodu, vydatých žien
- **HÁDES** – boh podsvetia, vedel byť neviditeľným
- **ÁRES** – boh vojny a vojnového vraždenia
- **ATÉNA** – bohyňa múdrosti, patrónka remesiel
- **POSEIDÓN** – boh morí, vodných živlov, zemetrasení a koní. Jeho zbraňou bol trojzubec.
- **AFRODITA** – bohyňa lásky, krásy, smiechu a cudzoložstva
- **HEFAISTOS** – boh ohňa, kováč bohov
- **ARTEMIS** – bohyňa lovu, divých zvierat, mesiaca a i. Jej pomocníčkami boli *Amazonky*. Bol jej postavený veľký chrám, ktorý sa stal jedným z divov sveta -> ARTEMIDIN CHRÁM V EFEZE
- **DEMETER** – bohyňa úrody a obilia. Mala dcéru *Persefonu*, do ktorej sa zaľúbil Hádes
- **APOLÓN** – dvojča bohyne Artemis, boh svetla, Slnka, patrón hudby, liečiteľstva. Mal schopnosť predpovedať budúcnosť
- **ASKLEPIOS** – boh lekárstva
- **EROS** – syn Afrodity, boh lásky

DOBRÉ A ZLÉ PRÍŠERY GRÉCKYCH BÁJI:

- **SATYRUS** – pol človek, pol cap
- **PEGASUS** – okrídlený kôň
- **KENTAURUS** – pol človek, pol kôň
- **KYKLOP** – mal len jedno oko
- **MINOTAURUS** – človek s hlavou býka

- **KERBEROS** – trojhlavý pes, strážca podsvetia
- **FÚRIE** – škaredé ženy s hadmi namiesto vlasov. Hádesove pomocníčky.
- **GORGÓNY** – 3 sestry. Mali schopnosť premieňať pohľadom na kameň. Volali sa:
  - **MEDÚZA** – najznámejšia, namiesto vlasov mala hadov, jediná smrteľná. Zabil ju Perzeus.
  - **CHIMÉRA** – nesmrteľná, pol žena, pol hnusný had
  - **ECHIDNA** – nesmrteľná, chrlila oheň. Bola spojením kozy, levice a hada
- **NYMFY** – ženy, víly vodné, lesné a horské
- **CHÁRON** – prevozník na rieke Styx

a mnohí ďalší ....

Niektoré KRUTÉ TRESTY GRÉCKYCH BOHOV:

1. **ATLAS** – za zradu bohov vo vojne titanov bol odsúdený k tomu, aby naveky držal oblohu nech nespadne.
2. **PROMETEUS** – vraj stvoril človeka. Za to, že pre ľudí ukradol z Olympu oheň bol prikovaný ku skale. Každý deň prilietal orol a vyďobal mu kus pečene. Tá mu za noc dorástla a muky sa na druhý deň znova opakovali. Vyslobodil ho Herakles (Herkules). Musel však ako pripomienku trestu naveky nosiť prsteň so skalou.
3. **SIZYFOS** – Bol potrestaný za svoju bystrosť a za to, že prekabátil bohov i smrť. Za trest musel v podsvetí kotúľať do kopca balvan, ktorý sa pred vrcholom vždy zrútil späť. Jeho meno je symbolom namáhavej, ale zbytočnej práce – SIZYFOVSKÁ ROBOTA.
4. **TANTALOS** – Bol obľúbencom bohov. Často s nimi hodoval. Kradol im božský nápoj. Jeho najhorším skutkom bolo, že zabil vlastného syna a pripravil z neho pokrm pre bohov. Bol potrestaný večným smädom a večným hladom. I keď stál vo vode a nad ním rástlo ovocie, vždy keď sa chcel napiť voda zmizla. Keď sa načialhol za ovocím, zmizlo. Nazývame to TANTALOVE MUKY.
5. **PANDORINA SKRINKA** – Pandora bola veľmi zvedavá žena. Otvorila skrinku, v ktorej sa nachádzalo zlo aké ľudia dovtedy nepoznali. Do sveta tak vypustila: choroby, hlad, vojnu, zlo a hriech. Vypustila i nádej, no bolo jej veľmi málo.
6. **ARACHNÉ** – za to, že vedela tkať lepšie a krajšie než samotná bohyňa Aténa, ju tá premenila na pavúka.